

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Arba'ah ha-ṭurim

Ṭur Ḥoshen ha-mishpaṭ - hu ha-ṭur ha-3. me-arba'ah ha-ṭurim

Ya'aqov ben Asher

רשאַןב בקעי

Ṷin, 5573 = 1813

במ

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-8729

חשן המשפט הלכות הלואה מב

ותמו' סודאחא בתור' מנו' ע"מ אכל מעט' צ"ד מין עוסי' לו נכדו' צו ונכסיו' ממועד' דרינה' נחמל לו נכסיה ועבד קנוניה על בלוקוחה וכמו סמורו נדי' מלא שטר חוב צדוק וחס חמד שנחמל לו נכסיה ועבד קנוניה על בלוקוחה וכמו סמורו נדי' מלא שטר חוב

היו דברים מעולם ועדים מעידים שלוח וכתבו שטר למלו' הוחק כפרן ושוב אינו נאמן לומר פרעתי י"ב כתב בעל התרומה יש מקומים שהורו אם הלוח (ג) במדינת הים והמלוה הושש שלא יולך שטרו כירו שמא יאבד לו בדרך בא לב"ד וכתבין לו אח"כ ומהינה את שטרו כיר כ"ד זה שבעירוב"ד שבמקו' שהלוח שם וירוש' לב"ד שבמקום המלוה שהוא נפרע מהובו וקורעין השטר הראשון שבידם ואם נאכר השטר כשהוא הולך לבעל חובו וירודע זה בעדים הולך לפני ב"ד ומהוירין לו השטר אבל על דרך אחרת אין מתפישין שטר חוב:

מב אב אין כותבין שטר חוב על דבר שיכול להודיע ואם כתבו עליו פסול אפי' לנכות בו לאלתהר אע"ג

דאיכא למימר בין שבא לנכות בו מיר' אם היה ב' שום ויור' היו העדים נזכרים לדבר אפי' פסול ור"ח מכשירו אם בא לנכות בו מיר' ולא נהירא לא"ה הראש' ז"ל ג' וכתב בכל לשון ובכל כתב רק שידקק הסופר בכתב החוה שא לא יראה ב' שום שינוי ואם בא לפני דיון וראה בו שום שינוי שאותיותיו מרווחין ויש לחוש שם מהק' כנון ה' או ה' שמחקק והנהי' רגילה במקום ה' או ו' וכל ביוצא בזה צריך לדיקק ויש לו לדין לכוף לבעל חוב להוציא הרבר לאמתו ד' כתב הר"ם צריך הסופר לישטר בכתבית השטר שיהא אותיותיו רובות וז' ויהי' הכתב מיושר ושוה בכל דבריו שלא ירחיק האותיות וז' כמו יותר מדאי ואל' ירחיק הכתב יותר כדאי ואל' ירחיק במקום אחד וירחק במקו' אחר לפיכך אין העדי' כשיהא השטר לפני הר"ן צריך לעיין בכל אותיותיו: ד' ולפיכך לאות ואם רואה בו שום שינוי לא יכתב בו עד שיבדו הרב' היטב ואם צריך לכוף בעלי השטר להכותו יעשה כרי שיצא הר"ן לאמתו ומסתבר דה"מ היכא דאתי לייחוד כרשין או לקוח' דק"ל כותב לייורש וללוקח אבל היכא דאתי לאפוקי מלוה או ממוכר ומנותן נופייהו ולא קא' מעין נכתב מעטת דשי"ב בההיא ריעותא ראשתכח בשטר' ר' א' מעינין ליהאנן ע"כ וכל שאפי' אם לא יצטרך לייחוד שלא ירחוק ביה' שיתחב' ביה' ויש עשר שמא י' וצריך לייחוד שלא ירחוק ביה' שיתחב' ביה' ויש עשר שמא יעשה מעשר עשרים ומשלש שלשים ואם דומין לו כסוף שיטה שיהא שיהא יכתוב החשבון באותיות כנון ב' או ד' שלא יעשה כ' או ר' ה' היה כתוב בו למעלה רכב אחר ולמטה ר' או א"פ האולכין את' התחתין ובלבד שלא ירא' כשיטת אחרונה וכתב הר"ן שיעשה אם למעלה היה פורט והולך ולמטה כתוב סכום והכל כך וכך ופיהת או הוסף ביה' אתו אומרים וראי' מעה כחשבון אחר כך וכך ופיהת או הוסף אנו כמותין בכתוב עולה למנין כל מה שהביא' כך וכך ל' ואם נכתב בהתחתון אות אחת שאפשר להבין ענינו מן העליון למדי' מכתב כנון שכתוב למעלה שנתחייב' לחנני ולמטה כתוב לחנן ולימך תחרתן מעלין ונתן לחנני' לחנני ולמטה כתוב לחנן למעלה חנני ולמטה חן ואפי' אם יש בתוכה העליון' ששה אותיו' ורא' נמחק בתחרונה אלא ב' אין לקרין הימנה אבל אות אחת למרין אל"פ שאין בכל העליונה אלא שם אותיות ואנו צריכין ללמוד חצי תיב' כיון שאין למרין וירודע שנמחק אח"כ השט' פסול ואין נוכחין בו אבל אם היה חסרון בלא מחק שלמעלה כתב חנני למטה חן וראי' חזרה היא שהסופר לא היה טועה כב' אותיותיו נתן לחן וראי' וואם אפשר לתלות המחק' בזכות כנון שלמעלה כתב קבל ולמטה ספל דאיכא שטר חוב

רגל

ר"מ

ועוד יתבאר סי' מ"ד וכתב נעמי יוסף צ"ח שה' וס' א"ה ז"ל דהיינו אם כתבו נולמעלה נכס ונלמטה מחס' אבל סי' הוי' איסור סתקוב למעל' מחס' ולמטה נכס למדון הסתקוב חס' שהיה צדקה חסדו כיון שכל לכולו מידו או מיד ודקו' וכתבו וחס חמד שנחמל לו נכסיה ועבד קנוניה על בלוקוחה וכמו סמורו נדי' מלא שטר חוב

היו דברים מעולם ועדים מעידים שלוח וכתבו שטר למלו' הוחק כפרן ושוב אינו נאמן לומר פרעתי י"ב כתב בעל התרומה יש מקומים שהורו אם הלוח (ג) במדינת הים והמלוה הושש שלא יולך שטרו כירו שמא יאבד לו בדרך בא לב"ד וכתבין לו אח"כ ומהינה את שטרו כיר כ"ד זה שבעירוב"ד שבמקו' שהלוח שם וירוש' לב"ד שבמקום המלוה שהוא נפרע מהובו וקורעין השטר הראשון שבידם ואם נאכר השטר כשהוא הולך לבעל חובו וירודע זה בעדים הולך לפני ב"ד ומהוירין לו השטר אבל על דרך אחרת אין מתפישין שטר חוב:

מב אב אין כותבין שטר חוב על דבר שיכול להודיע ואם כתבו עליו פסול אפי' לנכות בו לאלתהר אע"ג

דאיכא למימר בין שבא לנכות בו מיר' אם היה ב' שום ויור' היו העדים נזכרים לדבר אפי' פסול ור"ח מכשירו אם בא לנכות בו מיר' ולא נהירא לא"ה הראש' ז"ל ג' וכתב בכל לשון ובכל כתב רק שידקק הסופר בכתב החוה שא לא יראה ב' שום שינוי ואם בא לפני דיון וראה בו שום שינוי שאותיותיו מרווחין ויש לחוש שם מהק' כנון ה' או ה' שמחקק והנהי' רגילה במקום ה' או ו' וכל ביוצא בזה צריך לדיקק ויש לו לדין לכוף לבעל חוב להוציא הרבר לאמתו ד' כתב הר"ם צריך הסופר לישטר בכתבית השטר שיהא אותיותיו רובות וז' ויהי' הכתב מיושר ושוה בכל דבריו שלא ירחיק האותיות וז' כמו יותר מדאי ואל' ירחיק הכתב יותר כדאי ואל' ירחיק במקום אחד וירחק במקו' אחר לפיכך אין העדי' כשיהא השטר לפני הר"ן צריך לעיין בכל אותיותיו: ד' ולפיכך לאות ואם רואה בו שום שינוי לא יכתב בו עד שיבדו הרב' היטב ואם צריך לכוף בעלי השטר להכותו יעשה כרי שיצא הר"ן לאמתו ומסתבר דה"מ היכא דאתי לייחוד כרשין או לקוח' דק"ל כותב לייורש וללוקח אבל היכא דאתי לאפוקי מלוה או ממוכר ומנותן נופייהו ולא קא' מעין נכתב מעטת דשי"ב בההיא ריעותא ראשתכח בשטר' ר' א' מעינין ליהאנן ע"כ וכל שאפי' אם לא יצטרך לייחוד שלא ירחוק ביה' שיתחב' ביה' ויש עשר שמא י' וצריך לייחוד שלא ירחוק ביה' שיתחב' ביה' ויש עשר שמא יעשה מעשר עשרים ומשלש שלשים ואם דומין לו כסוף שיטה שיהא שיהא יכתוב החשבון באותיות כנון ב' או ד' שלא יעשה כ' או ר' ה' היה כתוב בו למעלה רכב אחר ולמטה ר' או א"פ האולכין את' התחתין ובלבד שלא ירא' כשיטת אחרונה וכתב הר"ן שיעשה אם למעלה היה פורט והולך ולמטה כתוב סכום והכל כך וכך ופיהת או הוסף ביה' אתו אומרים וראי' מעה כחשבון אחר כך וכך ופיהת או הוסף אנו כמותין בכתוב עולה למנין כל מה שהביא' כך וכך ל' ואם נכתב בהתחתון אות אחת שאפשר להבין ענינו מן העליון למדי' מכתב כנון שכתוב למעלה שנתחייב' לחנני ולמטה כתוב לחנן ולימך תחרתן מעלין ונתן לחנני' לחנני ולמטה כתוב לחנן למעלה חנני ולמטה חן ואפי' אם יש בתוכה העליון' ששה אותיו' ורא' נמחק בתחרונה אלא ב' אין לקרין הימנה אבל אות אחת למרין אל"פ שאין בכל העליונה אלא שם אותיות ואנו צריכין ללמוד חצי תיב' כיון שאין למרין וירודע שנמחק אח"כ השט' פסול ואין נוכחין בו אבל אם היה חסרון בלא מחק שלמעלה כתב חנני למטה חן וראי' חזרה היא שהסופר לא היה טועה כב' אותיותיו נתן לחן וראי' וואם אפשר לתלות המחק' בזכות כנון שלמעלה כתב קבל ולמטה ספל דאיכא שטר חוב

רגל

תקלות וכו' שם אמר רב פפא פשיטא לי ספל מלמעלה והקבל מלמעלה הכל אויב אחר התחתון בני רב פפא קבל מלמעלה וספל מלמעלה מו' חיישין לצדו או לא תקו וכל תקו' דעמוגה חומרה לצדו והקבל נכתב ותקלין בצדו ולא נב' מ' אלא ספל ורג' שס' סוף שטר מחילה לא תקלין בצדו דמתע' וספל ותקלין סתק' צדו ר"ג שס' שמו' על כלים ועוד מ' ל"א ספל סתק' וספל תקלין וספל תקלין

תק

היו דברים מעולם ועדים מעידים שלוח וכתבו שטר למלו' הוחק כפרן ושוב אינו נאמן לומר פרעתי י"ב כתב בעל התרומה יש מקומים שהורו אם הלוח (ג) במדינת הים והמלוה הושש שלא יולך שטרו כירו שמא יאבד לו בדרך בא לב"ד וכתבין לו אח"כ ומהינה את שטרו כיר כ"ד זה שבעירוב"ד שבמקו' שהלוח שם וירוש' לב"ד שבמקום המלוה שהוא נפרע מהובו וקורעין השטר הראשון שבידם ואם נאכר השטר כשהוא הולך לבעל חובו וירודע זה בעדים הולך לפני ב"ד ומהוירין לו השטר אבל על דרך אחרת אין מתפישין שטר חוב:

מב אב אין כותבין שטר חוב על דבר שיכול להודיע ואם כתבו עליו פסול אפי' לנכות בו לאלתהר אע"ג

דאיכא למימר בין שבא לנכות בו מיר' אם היה ב' שום ויור' היו העדים נזכרים לדבר אפי' פסול ור"ח מכשירו אם בא לנכות בו מיר' ולא נהירא לא"ה הראש' ז"ל ג' וכתב בכל לשון ובכל כתב רק שידקק הסופר בכתב החוה שא לא יראה ב' שום שינוי ואם בא לפני דיון וראה בו שום שינוי שאותיותיו מרווחין ויש לחוש שם מהק' כנון ה' או ה' שמחקק והנהי' רגילה במקום ה' או ו' וכל ביוצא בזה צריך לדיקק ויש לו לדין לכוף לבעל חוב להוציא הרבר לאמתו ד' כתב הר"ם צריך הסופר לישטר בכתבית השטר שיהא אותיותיו רובות וז' ויהי' הכתב מיושר ושוה בכל דבריו שלא ירחיק האותיות וז' כמו יותר מדאי ואל' ירחיק הכתב יותר כדאי ואל' ירחיק במקום אחד וירחק במקו' אחר לפיכך אין העדי' כשיהא השטר לפני הר"ן צריך לעיין בכל אותיותיו: ד' ולפיכך לאות ואם רואה בו שום שינוי לא יכתב בו עד שיבדו הרב' היטב ואם צריך לכוף בעלי השטר להכותו יעשה כרי שיצא הר"ן לאמתו ומסתבר דה"מ היכא דאתי לייחוד כרשין או לקוח' דק"ל כותב לייורש וללוקח אבל היכא דאתי לאפוקי מלוה או ממוכר ומנותן נופייהו ולא קא' מעין נכתב מעטת דשי"ב בההיא ריעותא ראשתכח בשטר' ר' א' מעינין ליהאנן ע"כ וכל שאפי' אם לא יצטרך לייחוד שלא ירחוק ביה' שיתחב' ביה' ויש עשר שמא י' וצריך לייחוד שלא ירחוק ביה' שיתחב' ביה' ויש עשר שמא יעשה מעשר עשרים ומשלש שלשים ואם דומין לו כסוף שיטה שיהא שיהא יכתוב החשבון באותיות כנון ב' או ד' שלא יעשה כ' או ר' ה' היה כתוב בו למעלה רכב אחר ולמטה ר' או א"פ האולכין את' התחתין ובלבד שלא ירא' כשיטת אחרונה וכתב הר"ן שיעשה אם למעלה היה פורט והולך ולמטה כתוב סכום והכל כך וכך ופיהת או הוסף ביה' אתו אומרים וראי' מעה כחשבון אחר כך וכך ופיהת או הוסף אנו כמותין בכתוב עולה למנין כל מה שהביא' כך וכך ל' ואם נכתב בהתחתון אות אחת שאפשר להבין ענינו מן העליון למדי' מכתב כנון שכתוב למעלה שנתחייב' לחנני ולמטה כתוב לחנן ולימך תחרתן מעלין ונתן לחנני' לחנני ולמטה כתוב לחנן למעלה חנני ולמטה חן ואפי' אם יש בתוכה העליון' ששה אותיו' ורא' נמחק בתחרונה אלא ב' אין לקרין הימנה אבל אות אחת למרין אל"פ שאין בכל העליונה אלא שם אותיות ואנו צריכין ללמוד חצי תיב' כיון שאין למרין וירודע שנמחק אח"כ השט' פסול ואין נוכחין בו אבל אם היה חסרון בלא מחק שלמעלה כתב חנני למטה חן וראי' חזרה היא שהסופר לא היה טועה כב' אותיותיו נתן לחן וראי' וואם אפשר לתלות המחק' בזכות כנון שלמעלה כתב קבל ולמטה ספל דאיכא שטר חוב

מב אב אין כותבין שטר חוב על דבר שיכול להודיע ואם כתבו עליו פסול אפי' לנכות בו לאלתהר אע"ג

השן המשפט הלכות הלוואות מב מל

לח

ובתשובה אחת כ' ח"ל כל הדין דלמס' לקיים ל' השט' כלו מפרטים ומקיימו

שנתבב בו אם נתבב בכבד נותן לו מטבע של כבד אם נכתב בארץ ישראל נותן לו מטבע של ארץ ישראל ואם אין מפור' בו

אין דנין בשם אלה בחזון מקומו' כלבד וכו' כ' וב' ר"ב חלמדי' ס' ס' א' והכחזו ס' ס' ר"ב חלמדי' ס' ס' ר"ב חלמדי' ס' ס' ר"ב חלמדי' ס' ס'

הוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו'

בארץ ישראל נותן לו מטבע של ארץ ישראל ואם אין מפור' בו אחריו ואם מועת הלוואה המט' שאני חייב לך הן פחותין מזה ישיבע המלוה ויטול ב' היה כתוב בו השבון סתם חולטין אחר המנהג

שנכתב בו אם נתבב בכבד נותן לו מטבע של כבד אם נכתב בארץ ישראל נותן לו מטבע של ארץ ישראל ואם אין מפור' בו אחריו ואם מועת הלוואה המט' שאני חייב לך הן פחותין מזה ישיבע המלוה ויטול ב' היה כתוב בו השבון סתם חולטין אחר המנהג

הוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו'

מג א כותבין בשטר ומן הלוואה כרי שרשע מאיזה זמן שרשע מהלקוחות שקנו מן הלוואה ומירון אפי' אין כתוב בו זמן השטר כשר לגבו בו ממנו אלא שאינו יכול

מג א כותבין בשטר ומן הלוואה כרי שרשע מאיזה זמן שרשע מהלקוחות שקנו מן הלוואה ומירון אפי' אין כתוב בו זמן השטר כשר לגבו בו ממנו אלא שאינו יכול

הוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו'

דמקו' נבטלי' ה' דר מוקד' ולפי' כל שחייב יכול להסתדר אם טען שהוא שותף קסה ס' ס' מ' ויבצע המלו' וכו' ופי' אם ס' הדין רלו' המלו' או הלו' כפי' דריס בשט'

דמקו' נבטלי' ה' דר מוקד' ולפי' כל שחייב יכול להסתדר אם טען שהוא שותף קסה ס' ס' מ' ויבצע המלו' וכו' ופי' אם ס' הדין רלו' המלו' או הלו' כפי' דריס בשט'

הוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו'

הוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו'

מג א כותבין בשטר ומן הלוואה כרי שרשע מאיזה זמן שרשע מהלקוחות שקנו מן הלוואה ומירון אפי' אין כתוב בו זמן השטר כשר לגבו בו ממנו אלא שאינו יכול

מג א כותבין בשטר ומן הלוואה כרי שרשע מאיזה זמן שרשע מהלקוחות שקנו מן הלוואה ומירון אפי' אין כתוב בו זמן השטר כשר לגבו בו ממנו אלא שאינו יכול

הוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו'

הוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו'

הוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו'

הוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו'

הוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו'

הוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו'

הוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו' והוא חל המטבע בעל השטר על הבעלים וכו'